

Parafia Ewangelicko-Augsburska w Zabrzu

ul. Czesława Klimasa 3

41-800 Zabrze

tel. (32) 271-16-93

e-mail: zabrze@luteranie.pl

PKO BP nr 41 1020 2401 0000 0102 0180 6496

Zabrze, 27 października 2025 r.

OŚWIADCZENIE

Dotyczy: ewangelickiego kościoła w Zabrzu-Mikulczycach, przy ul. Brygadystów 4.

W związku z pojawiającymi się w mediach społecznościowych pytaniami dotyczącymi przyszłości kościoła ewangelickiego w Mikulczycach, pragniemy w sposób otwarty i transparentny przekazać wszystkie najważniejsze informacje dotyczące sprawy przeniesienia kościoła.

Kościół ewangelicki w Zabrzu-Mikulczycach, który jest własnością Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Zabrzu i wpisany został do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków, udostępniany jest od wielu lat Zborom Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego i Kościoła Chrześcijan Baptystów. Decyzja o udostępnieniu kościoła podjęta została przez Radę Parafialną.

Jako ewangelicy augsburskiego wyznania, czyli luteranie, od dłuższego czasu organizujemy nasze życie religijne w kościele Pokoju przy ul. Lutra 2 w Zabrzu. Przez wiele lat nasza Parafia dysponowała czterema miejscami, w których organizowane były nabożeństwa i różne parafialne spotkania. Oprócz Mikulczyc i centrum Zabrze nabożeństwa prowadzono w kaplicy w Biskupicach i w nieistniejącym już kościele królowej Luizy w Zabrzu-Zaborzu (ostatnie nabożeństwo odbyło się w 1970 r., a kościół został rozebrany, ponieważ dalsze jego użytkowanie nie było możliwe z powodu szkód górniczych). Obecnie głównym miejscem naszych spotkań jest kościół Pokoju przy ul. Lutra 2 i budynek parafialny mieszczący się przy ul. Klimasa 3.

Przez wiele lat nasi parafianie spotykali się także w ewangelickim kościele w Zabrzu-Mikulczycach, kiedy tę dzielnicę Zabrze zamieszkiwało więcej parafian.

Do Parafii należy także filialny kościół ewangelicki w Kędzierzynie-Koźlu, w którym regularnie odbywają się nabożeństwa dla tamtejszych wiernych.

Biorąc pod uwagę aktualne potrzeby naszej Parafii, która obecnie liczy prawie 500 osób, choć w 1905 r. miała 4777 wiernych, rozmawialiśmy w minionych latach z przedstawicielami innych wyznań chrześcijańskich o możliwości wzięcia współodpowiedzialności za nasz kościół w Zabrzu-Mikulczycach. Rozważano nawet przekazanie innemu Kościołowi budynku z zachowaniem prawa do odprawiania luterskich nabożeństw i historycznym upamiętnieniem. Wśród tych społeczności

znalazł się także Autokefaliczny Kościół Prawosławny w Polsce, który nie ma swojego kościoła w tej części Śląska, a ma swoich wiernych także na terenie Miasta Zabrze i w najbliższej okolicy. Rozmowy przebiegały w duchu ekumenicznej przyjaźni, ale nie zakończyły się powodzeniem.

Dlatego w maju bieżącego roku rozpoczęliśmy proces uzgodnień z Kościołem Greckokatolickim w Polsce, a konkretnie z Parafią Greckokatolicką pw. Przemienienia Pańskiego w Opolu. Proboszcz tej parafii ks. Mateusz Demeniuk skierował do nas propozycję przeniesienia kościoła z Mikulczyc do Opolu. W rozmowach oprócz proboszczów obu parafii uczestniczyli także m.in. bp Wojciech Pracki, zwierzchnik Diecezji Katowickiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce i osoby reprezentujące Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach - Pani Anna Ostrowska i Pani Iwona Wiloch.

Następnie Parafia Ewangelicko-Augsburska w Zabrzu zwróciła się do Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach o wydanie zgody na przeniesienie ewangelickiego kościoła z Zabrze-Mikulczyc na teren należący do Parafii Greckokatolickiej pw. Przemienienia Pańskiego w Opolu i przekazanie konserwatorskiej opieki Opolskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków. Decyzja została zaakceptowana przez Radę Parafialną i Zgromadzenie Parafialne zabrzańskiej parafii. Zgodnie z przepisami wewnętrznymi uchwałę Zgromadzenia przesłaliśmy przez Diecezję Katowicką do Konsystorza Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP, prosząc o wydanie zgody na przekazanie ww. nieruchomości na rzecz Parafii Greckokatolickiej pw. Przemienienia Pańskiego w Opolu. W chwili obecnej Parafia Ewangelicko-Augsburska w Zabrzu czeka na odpowiedź Konsystorza i Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach. Parafia Greckokatolicka pw. Przemienienia Pańskiego w Opolu, stara się zdobyć potrzebne finanse na przeniesienie ewangelickiego kościoła z Zabrze-Mikulczyc.

Decydującym argumentem przemawiającym za podjęciem takiej decyzji jest to, że zależy nam, aby kościół nadal był wykorzystywany do spotkań o charakterze religijnym. Otrzymaliśmy również zapewnienie, że po przeniesieniu budynku prowadzone będą w nim prace konserwatorskie mające na celu odpowiednie zabezpieczenie zabytku. Obecnie użytkowanie kościoła jest bezpieczne, ale w niedalekiej przyszłości konieczne byłoby poniesienie sporych wydatków na rewitalizację. Jako parafia ewangelicka w Zabrzu nie będziemy w stanie zapewnić takiego finansowania. Biorąc pod uwagę naszą sytuację, w której to parafianie biorą odpowiedzialność finansową za utrzymanie i konserwację wszystkich parafialnych obiektów, coraz trudniej jest nam zapewnić odpowiednią troskę wszystkim nieruchomościom.

Pragniemy podkreślić, że żadna ze wspólnot chrześcijańskich działających na terenie Miasta Zabrze, nie zdecydowała się na wzięcie współodpowiedzialności lub pełnej odpowiedzialności za kościół w Mikulczycach. Podjęliśmy trudną dla nas decyzję o przekazaniu budynku mając jednocześnie przekonanie, że jest to jedyny sposób na zachowanie tego zabytku. Cieszy nas fakt, że w nowym miejscu kościół nadal będzie domem modlitwy.

Zaznaczamy również, że plan przeniesienia kościoła nie jest związany z tym, że Parafia Ewangelicko-Augsburska w Zabrzu ogranicza swoją działalność. Jesteśmy dynamiczną i aktywną wspólnotą. Z Parafią związanych jest ponad 30 sympatyków, którzy przygotowują się do formalnego wstąpienia do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP. Prowadzimy działalność religijną, organizujemy także zajęcia katechetyczne w Międzyszkolnym Punkcie Katechetycznym w Zabrzu, przy ul. Czesława Klimasa 3. Od 20 lat przy naszej Parafii działa klub seniora. Parafia

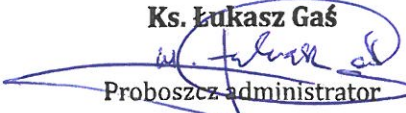
angażuje się i wspiera różne inicjatywy charytatywne, prowadzi wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego.

W związku z powyższym, uprzejmie prosimy o uczciwe i powściągliwe komentowanie sprawy, a przede wszystkim o gotowość i otwartość do rozmowy. Działania Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Zabrze nie mają charakteru politycznego i prosimy, aby naszych decyzji nie wykorzystywać w takim celu.

Cieszymy się z zainteresowania ewangelickim kościołem w Zabrze-Mikulczycach, jednak mając na uwadze jego dobro, możliwości i potrzeby naszej Parafii, a także propozycję Parafii Greckokatolickiej pw. Przemienienia Pańskiego w Opolu, podjęliśmy decyzję, która będzie zrealizowana po otrzymaniu potrzebnej zgody bezwzględnym nadzorem obu Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków i po wyrażeniu zgody przez Konsystorz Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP.

Na stronie internetowej naszej Parafii i na stronie facebookowej będziemy na bieżąco informować o postępach w tej sprawie.

W imieniu Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Zabrze

Ks. Łukasz Gaś

Proboszcz-administrator